

Jirgen Habermas

JAVNO MNJENJE

*Istraživanje u oblasti jedne kategorije
građanskog društva*

ADAPTACIJA I REDAKTURA TEKSTA
NA OSNOVU PREVODA GLIGORIJA ERNJAKOVIĆA:

PREDRAG RAJIĆ

PREVOD PREDGOVORA:

TAMARA BOŽIĆ

Novi Sad
2012.

Naslov originala:

STRUKTURWANDEL DER ÖFFENTLICHKEIT
Untersuchungen zu einer Kategorie
der bürgerlichen Gesellschaft

by
Jürgen Habermas

Suhrkamp Verlag GmbH & Co
Berlin, Germany

SADRŽAJ

Predgovor	13
Predgovor novom izdanju 1990.	17

1 UVOD

PROPEDEUTIČKO RAZGRANIČAVANJE POJMA GRAĐANSKE JAVNOSTI

	GLAVA 1.	
Polazno pitanje		53
	GLAVA 2.	
O pojmu reprezentativne javnosti		57
Ekskurs: Kraj reprezentativne javnosti ilustrovan na primeru Vilhelma Majстера		65
	GLAVA 3.	
O genezi građanske javnosti		67

2
DRUŠTVENE STRUKTURE JAVNOSTI

	GLAVA 4.	
Osnova		81
	GLAVA 5.	
Institucije javnosti		85
	GLAVA 6.	
Građanska porodica i institucionalizovanje privatnosti okrenute ka publici		99
	GLAVA 7.	
Literarna javnost u odnosu prema političkoj javnosti		108

3
POLITIČKE FUNKCIJE JAVNOSTI

	GLAVA 8.	
Engleski obrazac razvoja		113
	GLAVA 9.	
Kontinentalne varijante		124
	GLAVA 10.	
Građansko društvo kao sfera privatne autonomije: privatno pravo i liberalizovano tržište		131
	GLAVA 11.	
Protivrečno institucionalizovanje javnosti u građanskoj pravnoj državi		138

GRAĐANSKA JAVNOST – IDEJA I IDEOLOGIJA

GLAVA 12.

Public opinion – opinion publique – öffentliche meinung – javno mnjenje: o predistoriji pojma	149
---	-----

GLAVA 13.

Publicitet kao princip posredovanja politike i morala (Kant)	166
---	-----

GLAVA 14.

O dijalektici javnosti (Hegel i Marks)	181
--	-----

GLAVA 15.

Ambivalentno shvatanje javnosti u teoriji liberalizma (Džon Stjuart Mil i Aleksis de Tokvil)	193
---	-----

DRUŠTVENO MENJANJE STRUKTURE JAVNOSTI

GLAVA 16.

Tendencije ukrštanja javne sfere sa privatnim domenom	207
--	-----

GLAVA 17.

Polarizovanje društvene i intimne sfere	219
---	-----

GLAVA 18.

Od publike koja rezonuje o kulturi ka publici kao potrošaču kulturnih dobara	227
---	-----

GLAVA 19.

Izbledele konture: razvojne linije raspada građanske javnosti	244
---	-----

6

MENJANJE POLITIČKIH FUNKCIJA JAVNOSTI

GLAVA 20.

Od žurnalizma privatnika koji se bave literaturom ka javnim uslugama sredstava masovnih komunikacija – reklama i propaganda kao funkcija javnosti	251
---	-----

GLAVA 21.

Princip publiciteta sa izmenjenom funkcijom	267
---	-----

GLAVA 22.

Uspostavljena javnost i nejavno mnjenje: ponašanje stanovništva prilikom izbora	284
---	-----

GLAVA 23.

Politička javnost u procesu transformacije liberalne pravne države u socijalnu državu	297
---	-----

7

O POJMU JAVNOG MNJENJA

GLAVA 24.

Javno mnjenje kao državnopravna fikcija – i socijalnopsihološko rasplinjavanje pojma	311
--	-----

GLAVA 25.

Jedan sociološki pokušaj objašnjenja	320
--------------------------------------	-----

Literatura	327
------------	-----

Registar imena	343
----------------	-----